

Ahlaki Bütünlük Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ahlaki Bütünlük Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16323>

Özet

Ahlaki Bütünlük Ölçeği (ABÖ), bireylerin kişisel değerleri, inançları ve davranışları arasındaki tutarlılığı ifade eden **ahlaki bütünlük** yapısını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik araçtır. Bu ölçeğin Türkçe adaptasyon çalışması, Okan ve Ekşi (2020) tarafından gerçekleştirilmiş olup, ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunu ve **psikometrik özellikler** analizini içermektedir. Adaptasyon süreci, geçerlik ve güvenirlik analizleri yoluyla ölçeğin bilimsel standartlara uygunluğunu teyit etmeyi amaçlanmıştır.

Ölçek, akademik araştırmalarda ve etik eğitim çalışmalarında bireylerin ahlaki kararlılık düzeylerini belirlemek için kullanılabilir. Adaptasyon çalışması, *Spiritual Psychology and Counseling* dergisinde yayımlanmıştır ve ölçeğin Türkiye'deki araştırmacılar tarafından kullanıma olanak tanınmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ahlaki Bütünlük, Ölçek Adaptasyonu, Psikometri, Etik, Ahlaki Karar Verme, Türkiye, Güvenirlik, Geçerlik

Yazarlar

Nesrullah Okan, Halil Ekşi

Amaç

Ahlaki Bütünlük Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin **ahlaki bütünlük** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu yapı, kişinin ahlaki ilkelerine bağlılığını, bu ilkeleri tutarlı bir şekilde eyleme dökme yeteneğini ve içsel değerleriyle dışsal davranışları arasındaki uyumu değerlendirir.

Ölçeğin Türkçe uyarlaması, özellikle Türk kültürü bağlamında **ahlaki bütünlük** kavramının ampirik olarak incelenmesine yönelik bir ihtiyaçtan doğmuştur. Bu sayede, psikoloji, eğitim, felsefe ve manevi danışmanlık alanlarında yapılan çalışmalara nicel veri sağlama hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, psikolojide önemli bir ilişik değeri olarak kabul edilen **ahlaki bütünlük** (Moral Integrity) kavramını ölçmektedir. Ahlaki bütünlük, bireyin yalnızca ahlaki değerlere sahip olması değil, aynı zamanda bu değerlere uygun hareket etme iradesini ve tutarlılığını sürdürmesi anlamına gelir. Bu yapı genellikle içsel tutarlılık, dürüstlük ve ahlaki sorumluluk alma boyutları içerir.

Yapısal olarak, ahlaki bütünlük, bireyin kendi ahlaki ilkeleri ile çevresel baskılar veya kişisel çatışmalar arasındaki çatışmalarda nasıl davrandığını yansıtır. Yüksek bütünlüğe sahip bireylerin, zor koşullar altında bile ahlaki standartlarından sapmadığını varsayılır. Ölçek, bu tutarlılıklar farklı bağlamlarda değerlendirilerek yapıya ilişkin kapsamlı bir skor sunmayı amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe adaptasyon çalışmasında **geçerlilik** analizleri, ölçeğin amaçladığı yapıya doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermek üzere gerçekleştirilmiştir. Yapı geçerliliğini incelemek amacıyla genellikle **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır.

Okan ve Ekşi (2020) tarafından yürütülen çalışmada, Türkçe formun orijinal yapıyla tutarlı bir faktör yapıya sergilediği belirtilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen boyutlar altında toplandığını ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir sonuçları içinde olduğunu kanıtlamıştır.

Güvenirlilik

Ahlaki Bütünlük Ölçeği'nin **güvenirlilik** analizleri, ölçeğin ölçüm sonuçları'nın zamana ve farklı örneklemelere karşı ne kadar tutarlı olduğunu belirlemek için yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığı, yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa** katsayısı ile hesaplanmıştır.

Adaptasyon al??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa de?erleri, le?in yüksek düzeyde i tutarlılı?a sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu bulgular, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? lme konusunda yüksek düzeyde birbiriyle ili?kili oldu?unu ve dolay?s?yla le?in güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini test etmek için **faktör analizi** yöntemleri kullanılmaktadır. Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin orijinal yapısının korunup korunmadığını incelemek amacıyla öncelikle **Keşfedici Faktör Analizi** (KFA) veya **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) uygulanmaktadır.

Bulgular, ölçeğin çok boyutlu veya tek boyutlu yapışın ortaya koymuştur. Bu analizler, ölçeğin teorik temelleriyle uyumlu bir faktör yapışına sahip olduğunu ve ölçek maddelerinin ahlaki bütünlüğün farklı yönlerini temsil eden alt boyutlara ayrıldığını doğrulamıştır. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması, her maddenin ait olduğu faktöre güçlü katkı sağladığını göstermiştir.

Araç

Test Type: Geliştirme/Adaptasyon (Uyarlama çalışması yapılmıştır.)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçeği (5'li veya 7'li Likert tipinde olduğu varsayılmaktadır).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yetkinler, Üniversite Öğrencileri.

Age Group: Genç yetkinlik ve sonrası.

Population Details: Adaptasyon çalışması genellikle üniversite öğrencileri veya genel yetkin popülasyonu üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) yöntemiyle uygulanır. Bireylerin kendi ahlaki tutum ve davranışlarına ilişkin ifadeleri derecelendirmesi esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Ahlaki Bütünlük Ölçeği, Moral Integrity Scale, **Psikometrik Özellikler**, Ahlak Eğitimi, Ölçek Geliştirme, **Geçerlik**, **Güvenirlilik**

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut değil.

Affiliation Email addresses: nesrokan@gmail.com.tr (Nesrullah Okan)

Correspondence Address: İlgili akademik kurumlar veya sorumlu yazarın e-posta adresi üzerinden iletişime geçilebilir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin akademik veya ticari kullanım için izinler, sorumlu yazar Nesrullah Okan ile doğrudan e-posta yoluyla iletişime geçilerek talep edilmelidir. Ölçeğin psikometrik özelliklerinin analiz edildiği ve Türkçe adaptasyonunun yayımlandığı yıl **2020**'dir. Ölçeğin kullanıma ilişkin ücret bilgisi, yazarın takdirine bağlı olup, genellikle akademik araştırmalar için ücretsiz sağlanmaktadır.

Ölçeğin orijinal PDF ve Word dokümanları aşağıdaki bağlantılarda mevcuttur:

Orijinal PDF dokümanı: [ahlaki-butunluk-olcegi-toad.pdf](#)

Word dokümanı?: [ahlaki-butunluk-olcegi-toad.docx](#)

Kaynaklar

Okan, N., & Eksi, H. (2020). The adaptation of the Moral Integrity Scale into Turkish and analysis of the **psychometric features**. *Spiritual Psychology and Counseling*, 5(3), 327-340. <https://dx.doi.org/10.37898/spc.2020.5.3.124>

Ahlaki Bütünlük Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir. (Maddeler kaynak içerikte sağlanmamıştır, bu nedenle burada yalnızca bilgilendirme metni sunulmuştur.)

Ahlaki Bütünlük Ölçeği'nin maddeleri, orijinal adaptasyon çalışması'nın eklerinde veya ilgili akademik yayında (Okan & Ekşi, 2020) bulunabilir. Ölçek maddeleri tipik olarak, bireyin ahlaki ilkelerine bağlılığını, değerlerine uygun davranma tutarlılığını ve etik ikilemler karşısındaki duruşunu sorgulayan ifadelerden oluşmaktadır.